

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve

Številka: 060-06-6/2024/7
Ljubljana, 8. 5. 2024

Predlog

Z A P I S N I K

35. seje Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve (v nadaljevanju: Komisija), ki je bila v ponedeljek, 6. maja 2024, v mali dvorani na Tomšičevi ulici 5, Ljubljana.

Seja se je začela ob 13. uri in zaključila ob 13.55 uri.

Prisotni:

- predsednik Bojan Kekec;
- podpredsednik: David Klobasa;
- člani: dr. Branka Kalenić Ramšak, Gregor Korene, dr. Radovan Stanislav Pejovnik, Miloš Pohole in Bojana Potočan.

Opravičeno odsotna:

- člana: Andrej Poglajen in Aleš Pulko.

Ostali prisotni:

- Jure Vršnak, namestnik generalnega direktorja za evropske zadeve, Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve;
- mag. Suzana Češarek, namestnica generalnega direktorja za politične zadeve, Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve;
- Manca Dolenc, predstavnica Sektorja za Vzhodno Evropo, Južni Kavkaz in Srednjo Azijo, Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve;
- Damjan Mašera, vodja Sektorja za delovna razmerja in druge oblike dela, Ministrstvo za o za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;
- Tamara Vonta, Poslanska skupina Svoboda;
- Tomi Bohorič, Poslanska skupina Svoboda.

S sklicem seje so člani Komisije 25. 4. 2024 prejeli naslednji predlog dnevnega reda:

1. Predlog deklaracije ob 20. obletnici članstva Republike Slovenije v Evropski uniji "DOMA V EVROPI", EPA 1442-IX
2. Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2009/38/ES glede ustanavljanja in delovanja evropskih, svetov delavcev ter učinkovitega izvrševanja pravic do nadnacionalnega obveščanja in posvetovanja, EPA 1459-IX, EU U 1267
3. Stališče Republike Slovenije glede osnutka pogajalskega okvira za pogajanja o članstvu Republike Moldavije v Evropski uniji (INTERNO), EPA 1464-IX, EU E 181

4. Stališče Republike Slovenije glede osnutka pogajalskega okvira za pogajanja o članstvu Ukrajine v Evropski uniji (INTERNO), EPA 1465-IX, EU E 182
5. Potrditev zapisnikov 33., 34. redne in 4. izredne seje komisije

Predlagan dnevni red je bil soglasno sprejet (ZA 6, PROTI 0).

Ad 1)

Komisija je obravnavala Predlog deklaracije ob 20. obletnici članstva Republike Slovenije v Evropski uniji "DOMA V EVROPI" (v nadaljnjem besedilu: Predlog deklaracije), ki ga v skladu z 110. in 169.a členom Poslovnika državnega zbora vložila skupina poslancev s prvopodpisanim mag. Borutom Sajovicem (v nadaljevanju: predlagatelj).

Komisija Predlog deklaracije **podpira** (5 ZA, 1 proti).

Dopolnilno obrazložitev Predloga deklaracije je v imenu predlagateljev podala poslanka Tamara Vonta, ki je izpostavila zunanjepolitične okoliščine, ki napotujejo k sprejetju zadevnega političnega akta, namen in posamezne točke predložene deklaracije. Obrazložila je, da v letošnjem letu Republika Slovenija obeležuje dvajsetletnico največje širitve EU doslej, v okviru katere je v EU vstopila tudi Slovenija. Ob tej priložnosti je poslanska skupina Svoboda v sodelovanju s poslansko skupino Socialnih demokratov pripravila predlog deklaracije z naslovom "DOMA V EVROPI" in ga v zakonodajni postopek vložila 9. aprila. Namen deklaracije je večplasten. Ozira se na dosedanje dosežke Slovenije, kot članice EU, hkrati priznava cilje, ki še niso v celoti doseženi in izpostavlja izzive, ki Unijo čakajo še v prihodnje. Deklaracija zaobjema 30 točk, ki jih lahko razdelimo na dva sklopa. Na eni strani povzema dosedanje dosežke v zadnjih dveh desetletjih znotraj Unije, na drugi strani pa predstavlja usmeritve in cilje za v bodoče.

Predstavnica predlagatelja je v nadaljevanju predstavila pomembnejše vsebinske točke. Od vstopa Slovenije v Unijo se je svet opazno spremenil, te spremembe pa potrjujejo spoznanje, da je bil vstop v Unijo prava in edina možna odločitev. Treba si je prizadevati, da bo Slovenija tudi v bodoče ostala aktivna in konstruktivna država članica Unije. Že leta 2007 je Slovenija, kot prva med novimi članicami, ki so se EU pridružile leta 2004, prevzela skupno evropsko valuto in postala članica schengenskega območja. Slovenija je prav tako s predsedovanjem Svetu EU v letu 2008 in ponovno v letu 2021 dokazala, da kot država zmore biti zaupanja vreden partner evropske družine. Deklaracija zagovarja močno, stabilno, varno, enotno in gospodarsko uspešno EU, usmerjeno v skupno, mirno, pravočasno in učinkovito reševanje ključnih evropskih in globalnih izzivov, kar je ključnega pomena za zagotavljanje blaginje in varnosti tako Republike Slovenije, kot tudi Evropske unije. Izpostavljena je bila podpora procesu širitve Unije na Zahodni Balkan, s ciljem, da vse države Zahodnega Balkana postanejo polnopravne članice EU do leta 2030. Predlagatelj predlaga Vladi Republike Slovenije, da tudi v prihodnje zagotovi vključenost Slovenije v razprave o prihodnosti Unije, ter o njihovih okvirih, skladno z zunanjepolitičnimi cilji Slovenije, ki izhajajo iz temeljnih strateških dokumentov slovenske zunanje politike. Slovenija zagovarja trdno, tesno povezano EU, usmerjeno v skupno in učinkovito reševanje ključnih izzivov, učinkovitejše delovanje EU in njenih institucij, ter nadaljevanje integracijskega procesa. Unijo se poziva, da

se v povezavi z vsemi oboroženimi konflikti, ki se pojavljajo v neposredni soseščini Unije in drugod po svetu, obsodi vse vojne zločine, terorizem, maščevanje nad civilnim prebivalstvom, ter omejevanje humanitarne pomoči, vpletene deležnike pa pozove k čimprejšnji prekinitvi sovražnosti, ter k prekinitvi konfliktov na miren način. Predlagatelj priznava, da so prosti pretok blaga, storitev, blaga, kapitala in ljudi, odprte možnosti za zaposlovanje v drugih članicah in poenostavljeno potovanje po EU med mnogimi temeljnimi dosežki Unije. Zaveda se, da se Unija sooča s številnimi notranjimi in zunanji krizami, zlasti v zvezi z migracijami, terorizmom, kibernetскими napadi, podnebnimi spremembami, ohranitvijo večstrankarskega svetovnega reda, in z bojem proti populizmu usmerjenemu proti EU, zaradi katerih je na preizkušnji njena odpornost, ter zmožnost odločnega, hitrega in enotnega ukrepanja. Evropo predlagatelj poziva, da te izzive izkoristi kot priložnost za iskanje novih pristopov in rešitev.

Predstavnica predlagatelja je predstavila tudi predloge za usmeritve in cilje Slovenije znotraj EU. Prizadevajo si, da bi Slovenija čim prej postala del najbolj razvitih članic, ter tudi v bodoče ostala v krogu najbolj povezanih članic, ter si obenem prizadevala za uveljavitev svojih interesov. Predlagatelj vztraja pri nadaljnem poglobljanju integracijskih procesov znotraj EU in opozarja na potrebo po izvedbi reform glede gospodarskega upravljanja na ravni EU in držav članic. Republik Sloveniji je v evropskem proračunu za obdobje od leta 2021 do leta 2027 skupaj s sredstvi mehanizma za okrevanje in odpornost namenjenih več kot 10 mrd EUR sredstev, ki jih mora odgovorno in transparentno porabiti za nadaljnji razvoj. V luči podnebnih sprememb se poziva, da se EU in Vlada Republike Slovenije aktivno zavzemata za sprejem in uveljavitev mehanizmov za prilagoditev, pri tem pa mora Unija pri prehodu v nizkoogljično družbo igrati vodilno vlogo. V nadaljevanju se predlagatelj zavzema za učinkovito izvedbo vseh prihodnjih volitev v Evropski parlament in poziva evropske državljanke k udeležitvi. Ob tem izraža zadovoljstvo ob potrditvi nove sestave Evropskega parlamenta v naslednjem mandatu, v okviru katerega bo Republika Slovenija dobila še dodatni sedež. Prav tako se predlaga sprememba aktov za volitve poslancev Evropskega parlamenta, ki bi uvedli poenoten volilni sistem s skupnimi minimalnimi standardi za vse države članice. V deklaraciji se predlagatelj zavzema za letno poročanje Državnemu zboru o stanju in aktualnih izzivih EU s strani evropskega komisarja, ki ga bo predlagala Slovenija. Predstavnica predlagatelja je na koncu predstavitve dodala še poziv, da EU razvije boljši posluš za državljane Unije, saj je pri njih treba razviti močnejši občutek pripadnosti Evropi.

Predstavnik Ministrstva za zunanje in evropske zadeve je pojasnil, da se je Vlada opredelila do predloga deklaracije in ga tudi podprla. Zajeta področja, ki so vključena v deklaracijo, so pomembna za Slovenijo. Prav tako obletnica članstva Slovenije v Uniji sovpada z novim institucionalnim ciklom, začeni z volitvami v Evropski parlament, kar omogoča konstruktivno refleksijo glede dosedanjega članstva v Uniji in možnih izboljšavah v prihodnje. To je ključnega interesa za Slovenijo, saj je njeno delovanje v stabilnem okolju njen strateški interes, ki ga lahko doseže z funkcionalno in razvito EU.

Komisija je v razpravi podprla Predlog deklaracije, vendar je ob tem obžalovala, da se v pripravo dokumenta ni vključilo vseh političnih strank, saj je njen sprejem ob obeležju dvajsetletnega članstva v Uniji izrednega pomena za Slovenijo in bi kot taka morala v širši luči predstavljati vse. Komisija je izpostavila tudi vidike odprtih

konfliktnih vprašanj na mejah Unije, v katerih bi morala enotno in odločno posredovati in zagotoviti varnost svojih članic. Prav tako je Komisija izpostavila, da bi se deklaracija morala zavzemati za zeleni prehod v skladu z zagotavljanjem gospodarske konkurenčnosti. Na omenjen pomislek je bilo odgovorjeno, da se predlagatelj prav tako zavzema za ohranjanje konkurenčnosti Unije in da to ni izključujoče z zavezanostjo zelenemu prehodu.

* * *

Za poročevalca je bil določen član Komisije Gregor Korene.

Ad 2)

Komisija je obravnavala Predlog stališča Republike do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2009/38/ES glede ustanavljanja in delovanja evropskih svetov delavcev ter učinkovitega izvrševanja pravic do nadnacionalnega obveščanja in posvetovanja (v nadaljevanju: Predlog stališča), ki ga je na podlagi prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije (Uradni list RS, št. 34/04, 43/10, 107/10 in 30/15) Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada) poslala Državnemu zboru Republike Slovenije (v nadaljevanju: Državni zbor).

Dopolnilno obrazložitev predlagatelja je podal predstavnik Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki je predstavil Predlog direktive in Predlog stališča. Predlog direktive spreminja Direktivo 2009/38/ES glede ustanavljanja in delovanja evropskih svetov delavcev ter učinkovitega izvrševanja pravic do nadnacionalnega obveščanja in posvetovanja. Evropski sveti delavcev so organi za obveščanje in posvetovanje, ki zagotavljajo, da so delavci vključeni v odločanje o nadnacionalnih vprašanjih. Gre za podjetja z več kot 1.000 zaposlenimi, ki delujejo v vsaj dveh državah Evropske unije ali Evropskega gospodarskega prostora. Pomembne informacije in posvetovanje z zaposlenimi pri ključnih odločitvah podjetja lahko pomagajo predvideti in upravljati spremembe, kot so tiste, povezane z zelenim in digitalnim prehodom, s pomanjkanjem delovne sile ali z uvajanjem novih tehnologij. V nadnacionalnih okoljih imajo lahko evropski sveti delavcev pri teh vprašanjih ključno vlogo. Namen Predloga je odpraviti določene pomanjkljivosti obstoječe direktive in tako izboljšati učinkovitost okvira za obveščanje in posvetovanje z delavci na nadnacionalni ravni. Med glavnimi spremembami, ki jih predlaga Evropska komisija, so zagotavljanje enakih pravic delavcev v multinacionalnih podjetjih, ki poslujejo v EU ali v Evropskem gospodarskem prostoru. Gre za izjeme v obstoječi direktivi, ki bodo s spremembami odpravljene, kar pomeni, da bo v mnogih multinacionalnih podjetjih delavcem sedaj omogočeno, da zahtevajo ustanovitev evropskega sveta delavcev. Med večje spremembe spadajo tudi jasnejša opredelitev nadnacionalnih zadev in zagotavljanje pravočasnega in smiselnega posvetovanja z delavci v multinacionalnih družbah o vprašanjih, ki jih zadevajo. Slednje pomeni, da bi člani evropskega sveta delavcev morali prejeti utemeljen odgovor na svoje mnenje, preden vodstvo podjetja sprejme odločitve o nadnacionalnih zadevah in da bi moralo vodstvo podjetja, kadar zaradi zaupnosti omeji dodatno izmenjavo informacij o nadnacionalnih zadevah, to utemeljiti. Predlog direktive predlaga tudi, da se zagotovijo zmogljivosti evropskega sveta delavcev za opravljanje svojega dela, kot so sredstva za strokovnjake, pravne stroške in

usposabljanje. Druge spremembe zadevajo določila glede uravnotežene zastopanosti spolov in izboljšanja pravnih sredstev. Ob predpostavki sprejema sprememb sedanje direktive bo treba prilagoditi tudi nacionalni pravni red, in sicer s spremembo obstoječega Zakona o evropskih svetih delavcev. Pri morebitnem usklajevanju nacionalne zakonodaje se bo zahtevalo tudi predhodno usklajevanje s socialnimi partnerji. Pri tem se ne predvidevajo posebne težave, saj je nacionalna ureditev obveščanja in posvetovanja na visoki ravni, kar tudi pripomore k lažjemu sprejemanju dodatne ureditve na nadnacionalni ravni. Pojasnjeno je bilo, da po dostopnih podatkih slovenski predstavniki delavcev v manjši meri sodelujejo v evropskih svetih delavcev, in sicer le v multinacionalkah s sedežem v tujini.

Republika Slovenija podpira predlog Direktive, katerega cilj je okrepiti vlogo evropskih svetov delavcev s poenostavitvijo postopka za njihovo ustanovitev, spodbujanjem smiselnega obveščanja in posvetovanja ter zagotavljanjem, da imajo evropski sveti delavcev zmogljivosti za opravljanje svojega dela. Prav tako Republika Slovenija podpira krepitev uravnotežene zastopanosti spolov v evropskih svetih delavcev. V času usklajevanj predloga direktive bo Republika Slovenija posebno pozornost posvetila zasledovanju izpostavljenih ciljev, kar vključuje tudi preprečevanje nepotrebnih administrativnih obremenitev ter upoštevanje vidika, da nadnacionalni dialog ne sme zmanjšati vloge nacionalnih svetov delavcev. V pogajanjih bo Republika Slovenija konstruktivna in bo iskala kompromise, ki bodo sprejemljivi za vse države članice. Podprla bo predloge za razumno podaljšanje roka za prenos določb direktive, saj morebitne spremembe nacionalne zakonodaje zahtevajo tudi usklajevanje s socialnimi partnerji.

Komisija je v razpravi opozorila na določene primere omejevanja delavskih svetov na nacionalnem nivoju. Glede na to, da direktiva ureja široko področje, je izpostavila, da bi bilo treba njeno vsebino in stališče Republike Slovenije uskladiti z relevantnimi deležniki. Pojasnjeno je bilo, da se stališče do predloga direktive usklajuje medresorsko, vsebinsko gledano pa za usklajevanje direktive odgovarja Evropska komisija. Komisija je ugotovila, da gre pri spremembi obstoječe direktive predvsem za popravke, pri prenosu določil direktive v nacionalno zakonodajo pa se poudarja pravica do obveščanja, posvetovanja ter soodločanja delavcev. Pojasnjeno je bilo, da direktiva in evropski sveti delavcev dopolnjujejo nacionalne svete delavcev, kar pomeni da za nacionalne družbe Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju še zmeraj velja, evropski sveti delavcev pa pravice delavcev in dolžnosti družb zgolj dopolnjujejo pri nadnacionalnem odločanju. Direktiva predstavlja minimalni okvir za urejanje tega področja, zaradi česar lahko države članice pri prenosu njenih določil ustrezno naslovijo nujne popravke nacionalne zakonodaje in v usklajevanje vključijo še druge socialne partnerje. Komisiji je bilo dodatno obrazloženo, da se evropski sveti delavcev vzpostavljajo, kadar gre za multinacionalno družbo in da se lahko vzpostavijo vzporedno z nacionalnim svetom delavcev, kar pomeni, da se pristojnosti teh ne omejujejo in da evropski sveti nanje ne morejo vplivati.

* * *

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno (6 ZA, 0 proti) sprejela mnenje, da **podpira** Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2009/38/ES glede

ustanavljanja in delovanja evropskih, svetov delavcev ter učinkovitega izvrševanja pravic do nadnacionalnega obveščanja in posvetovanja.

* * *

Za poročevalca je bil določen član Komisije Gregor Korene.

Ad 3)

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je obravnavala Stališče Republike Slovenije glede osnutka pogajalskega okvira za pogajanja o članstvu Republike Moldavije v Evropski uniji (INTERNO), ki ga je Državnemu zboru na podlagi tretjega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije (Uradni list RS, št. 34/04, 43/10, 107/10 in 30/15) posredovala Vlada Republike Slovenije.

Stališče je predstavila predstavnica Ministrstva za zunanje in evropske zadeve, ki je v razpravi odgovorila tudi na vprašanja članov komisije.

* * *

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno (6 ZA, 0 proti) sprejela mnenje, da **podpira** Stališče Republike Slovenije glede osnutka pogajalskega okvira za pogajanja o članstvu Republike Moldavije v Evropski uniji.

* * *

Za poročevalca je bil določen član Komisije Gregor Korene.

Ad 4)

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je obravnavala Stališče Republike Slovenije glede osnutka pogajalskega okvira za pogajanja o članstvu Ukrajine v Evropski uniji (INTERNO), ki ga je Državnemu zboru na podlagi tretjega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije (Uradni list RS, št. 34/04, 43/10, 107/10 in 30/15) posredovala Vlada Republike Slovenije.

Stališče je predstavila predstavnica Ministrstva za zunanje in evropske zadeve, ki je v razpravi odgovorila tudi na vprašanja članov komisije.

* * *

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je sprejela (5 ZA, 1 proti) mnenje, da **podpira** Stališče Republike Slovenije glede osnutka pogajalskega okvira za pogajanja o članstvu Ukrajine v Evropski uniji.

* * *

Za poročevalca je bil določen član Komisije Gregor Korene.

Ad 5)

Zapisniki 33., 34. redne in 4. izredne seje komisije so bili potrjeni brez pripomb (6 ZA, 0 proti).

Neža Dular

Predsednik
Bojan Kekec